

**11-julirede n.a.v. uitreiking Orde van de Vlaamse Leeuw
vrijdag 1 juli - 18.00uur
Stedelijke Academie voor Muziek en Woord in Ieper**

Geachte dames en heren

“Ill fares the land”. “Het land is moe”. Kent u dit boek? Kent u de auteur ervan?

De erudiete schrijver-historicus Tony Judt overleed bijna exact een jaar geleden aan een sluipende spierziekte. Het laatste boek van deze extreem intelligente en welbespraakte hoogleraar is absoluut de moeite waard om er hier vandaag, in aanloop naar onze Vlaamse feestdag, kort bij stil te staan. Reflecteert u even mee:

“Er is iets grondig mis met onze manier van leven. We zijn de welvaartstaat zo gewoon gaan vinden, dat we hem niet meer waarderen. Dertig jaar lang hebben we de jacht op materieel eigenbelang als een deugd beschouwd. We weten wat de dingen kosten, we hebben geen idee wat ze waard zijn. We zijn politieke consumenten geworden, geïnteresseerd in afzonderlijke doelstellingen maar voor de rest cynisch en apathisch en niet meer in staat het grotere plaatje te zien. Vooral jonge mensen weten niet meer wat collectief denken is en zijn voornamelijk bezig met individuele expansiedrift.”

Heeft Tony Judt gelijk?

Uit een onderzoek bij de KULeuven in opdracht van SoCius, het Steunpunt voor Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk, blijkt dat socio-culturele verenigingen aan het vergrijzen en aan het verdampen zijn. Mensen binden zich veel minder dan vroeger aan organisaties. Jongeren die vroeger hun ouders in het verenigingsleven volgden, verkiezen steeds vaker om zich aan te sluiten bij verenigingen die alleen bezig zijn met lichaam, sport en beweging. Dit is wel goed voor de persoonlijke gezondheid van jonge mensen, maar ik vind het een verontrustend signaal waarover we ons dringend moeten bezinnen. Want onze maatschappij heeft ook nood aan sociaal-cultureel engagement en aan een geëngageerd middenveld.

Zou het land echt moe zijn? Of ligt het aan onze verenigingen? Of ligt het aan ons als ouders? Of ligt het aan de jeugd van vandaag? Of ligt het aan de bestuurders van dit land die vergeten de juiste vragen te stellen zoals ‘Wat is belangrijk voor de gemeenschap? Is er een gemeenschappelijk belang? Wie wordt beter van deze beslissing?’

Geachte dames en heren

Onze gemeenschap staat voor ingrijpende veranderingen. Op heel wat terreinen. En dat brengt naast moeheid ook angst en onzekerheid met zich mee. Moeten we bang zijn voor de killer komkommers? Voor de Mexicaanse griepandemie? Voor de ziekenhuisbacterie? Voor ggo’s, kanker door de straling van laptops, gsm’s en hoogspanningskabels, overbevolking? Voor de doembeelden van een kapotte planeet of voor het schrikbeeld van een oncontroleerbare immigratiegolf?

Hoe sleep je een samenleving die moe is en in de ban van angst en onzekerheid mee? Hoe sleep je een samenleving die meer en meer zwartwit denkt [ ] mee? Hoe sleep je een samenleving die sterk gekleurd is door hyperindividualisme mee in een overtuigend verhaal van “hoop” en “yes, we can”?

Sinds Aristoteles weten we dat de mens een sociaal wezen is dat anderen nodig heeft om te overleven. Maar we weten ook dat een mens om zichzelf te zijn, nood heeft aan een groep waarmee hij zich één voelt. Onder meer Etienne Vermeersch wijst ons erop dat er zoiets bestaat als heimatgevoel, verbondenheid met de omgeving, een bijzondere band met een gebied, stad of streek. En vanzelfsprekend ook met de mensen die er wonen. Dat Vlaamse identiteitsgevoel, die Vlaamse samenhang willen wij actief in de kijker zetten, zeker op een dag als vandaag. Dat doen wij trouwens ook met onze burenen- en verenigingsfeesten waarvan er vanaf vandaag tot 11 juli meer dan duizend overal in Vlaanderen plaatsvinden.

Confucius - het moet niet altijd Latijn of een haiku zijn dacht ook Wouter Beke - wist het al zoveel eeuwen geleden: “Rekening houden met anderen is de basis van een goed leven en een goede samenleving.”

We moeten zaadjes van verbondenheid leggen in Vlaamse buurten en verenigingen maar ook in onze eigen gemeente of stad, als antwoord op de zoektocht naar zingeving en geluk enerzijds en de onzekerheid in deze politieke en economische crisisperiode anderzijds.

Dit is de positieve boodschap die we met onze campagne ‘11-daagse Vlaanderen Feest!’ elk jaar opnieuw willen brengen. We voelen ons daarbij geruggensteund door een grondstroom van Vlamingen die samen verandering willen (maar daarin niet gevolgd worden door de Franstalige burenen die alles willen behouden zoals het is.)

We voelen ons daarbij geruggensteund door een grondstroom die duidelijk maakt dat een groeiende meerderheid van de Vlamingen niet langer beschaamd is in zijn Vlaamse identiteit. Johan Van den Driessche, voorzitter vtbKultuur, formuleerde het recentelijk zo: “Zonder identiteit, die te maken heeft met taal, cultuur, onderwijs, media en collectief geheugen, bouw je geen gemeenschap. Een gemeenschap biedt het antwoord op de mondialisering, omdat het toelaat om te participeren aan grotere gehelen. [...] Globalisering brengt niet automatisch globale mensen voort. In een geglobaliseerde wereld winnen lokale culturen en identiteiten juist aan belang.”

Met ‘Vlaanderen Feest’ en haar zusterorganisatie de ‘Beweging Vlaanderen-Europa’ willen wij daartoe ons steentje bijdragen. Met een missie en onze visie die op drie pijlers berust.

Pijler één

Dit jaar lopen er als een rode draad doorheen deze 11-daagse **6 concerten Vlaanderen Muziekland**, die door de VRT worden uitgezonden. We beginnen straks hier in Ieper en we eindigen met een apotheose op 11 juli in Brasschaat.

Communicatiespecialist Fons Van Dyck wees ons er al op dat verbondenheid met de familie weer een belangrijke drijfveer van de huidige tijdsgeest wordt. Maar ook nabijheid. En dat is meteen de grote troef van onze concerten *Vlaanderen Muziekland*, gratis toegankelijk voor jong en oud, voor jonge gezinnen met kleine kinderen maar ook voor oudere mensen.

Wij streven daarmee bovendien naar samenhang en solidariteit tussen alle Vlamingen.

Muziek is hét medium bij uitstek om mensen samen in beweging te brengen. Denk maar aan het succes van de festivals in eigen land en erbuiten.

We willen met onze eigen 6 concerten ‘*Vlaanderen Muziekland*’ niet alleen Nederlandstalige muziek promoten. We willen ons ook niet alleen richten tot de 20% Vlamingen die al overtuigd zijn, maar tot de 80% die eerder onverschillig lijken. Jongeren inbegrepen.

Twee

Vlaanderen Feest! versterkt de band tussen de Vlaamse overheid, lokale gemeentebesturen, verenigingen en zijn burgers. Dat doen we onder meer via **stedelijke en gemeentelijke evenementen** tijdens deze 11-daagse.

Ik verwees er al naar: we willen met onze boodschap van betrokkenheid, warmte, samenhang en positivisme voor een betere Vlaamse samenleving de Vlamingen ook massaal mobiliseren tijdens **buren- of verenigingsfeesten**. Tegelijk is het een appèl aan het ondernemerschap in elk van ons: “Doe iets. Blijf niet onverschillig toekijken. Organiseer bv. samen met anderen een Vlaanderen Feest!-burenfeest. Of ga samen naar een concert ‘*Vlaanderen Muziekland*’. Wees niet beschaamd in het woord ‘Vlaanderen’ maar koester het, praat erover en besef dat we allen Vlamingen zijn onder elkaar.”

Drie

Met onze zusterorganisatie de Beweging Vlaanderen-Europa reiken wij elk jaar **Gulden Sporen** uit. Dit jaar vallen Joachim Coens, Flavie Roquet, Robert Vandereycken, Hans Bourlon en Gert Verhulst in de prijzen. Ik verwijs u graag door naar onze webstek vlaandereneuropa.net of Facebook voor meer informatie.

Met onze Beweging Vlaanderen-Europa reiken wij elk jaar ook een **Orde van de Vlaamse Leeuw** uit. En daarvoor bent u hier, vandaag, in Ieper, bij de plechtige opening van onze campagne Vlaanderen Feest!

Laat het duidelijk zijn: Tony Judt had het duidelijk niet over Vlaanderen in zijn laatste boek. Dit Vlaanderenland is nog lang niet moe. Het bruijt van de energie. Het bruijt van de gedreven Vlaamse voorvechters. Velen van hen doen dat in hun vrije tijd, vanuit een betrokken engagement voor Vlaanderen en zelfs meestal anoniem. **Eigenlijk zouden we daarom in dit Europees jaar van de vrijwilliger al die Vlaamse militanten moeten huldigen met een Gulden Spoor voor Vlaamse Uitstraling of met, waarom niet, een Orde van de Vlaamse Leeuw.**

Maar geef toe: daartegen zijn heel wat praktische bezwaren.

De jury besloot daarom dit jaar opnieuw een Vlaamse intellectueel, een Vlaamse voorvechter te huldigen, iemand die zijn luisteraars en lezers beroert met zijn bruisende teksten. U hoort straks meer over hem in de laudatio van Matthias Storme.

Geachte dames en heren

Dit Vlaanderenland is nog lang niet moe. Kijk maar naar deze bruisende Kattenstad of Vredesstad, bewust als locatie gekozen voor de plechtige opening van de 11-daagse. Niet in het minst omwille van het feit dat heel wat Ieperlingen betrokken waren bij belangrijke Vlaamse veldslagen zoals de Guldensporenslag en de Slag bij Pevelenberg. Natuurlijk ook omwille van onze fijne samenwerking met het stadsbestuur. Natuurlijk ook omdat we hier vandaag, straks, onze concertreeks *Vlaanderen Muziekland* officieel lanceren.

Alvorens wij opnieuw luisteren naar bruisende begeesterende muziek, wil ik u enkel nog voor op het einde van onze 11-daagse een aangename Vlaamse feestdag toewensen.

Onthoud het: de feestdag van de Vlaamse samenhang.

Uw feestdag, mijn feestdag ... ónze feestdag.

An De Moor
Voorzitter Beweging Vlaanderen-Europa
E-post: adm.ave@skynet.be